

İlgili Kanun / Madde
6098 S. TBK/52

T.C.
YARGITAY
10. Hukuk Dairesi

Esas No. 2021/97
Karar No. 2021/2885
Tarihi: 09/03/2021

- KAÇINILMAZLIK
- SÖZLEŞMESEL VEYA YASAL BİR YÜKÜMLÜLÜĞE AYKIRILIK VARSA KAÇINILMAZLIĞIN OLAMAYACAĞI
- İŞYERİNDE GEÇİRİLEN KALP KRİZİNDE İŞVERENİN KRİZ ÖNCESİ İŞE GİRİŞ MUAYENESİ GİBİ YASAL YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ YERİNE GETİRİP GETİRMEDİĞİNİN SAPTANMASININ GEREKLİ OLDUĞU

ÖZETİ Kaçınılmazlık; hukuksal ve teknik anlamda; fennen önlenmesi mümkün bulunmayan başka bir anlatımla, işverence mevzuatın öngördüğü tüm önlemlerin alınmış olduğu koşullarda dahi önlenmesi mümkün bulunmayan durum ve sonuçları ifade eder. Olayın önlenemezliği hususunu açmak gerekirse; buradaki önlenemezlik olayla ilgili değildir. Önlenemezlik unsuru, tamamen davranış normu ve borca aykırılıkla ilgili olup alınabilececek tüm tedbirler alınmış olursa dahi bir davranış normunun veya sözleşmeden doğan bir borcun ihlalinin ifadesidir. Yani olay önlenemez olmasına rağmen bir davranış kuralına ya da sözleşmeden doğan borca aykırılık önlenbiliyorsa artık kaçınılmazlıktan söz etme imkanı yoktur.

Somut olayda, yukarıda belirtilen hususlar dikkate alındığında, her ne kadar hükme esas alınan bilirkişi kusur raporunda kalp krizi neticesinde ölüm

sonucunun ortaya çıkmasında % 80 oranında kaçınılmazlığın etkili olduğu yönünde görüş bildirilmiş ise de bu görüşe katılmak mümkün olmayıp, mahkemece yapılacak iş; işverenin sigortalının işe girişte ve devamında periyodik sağlık muayenelerini yaptırıp yaptırmadığı, bu muayenelerde kalp rahatsızlığı ile ilgili bir bulguya rastlanıp rastlanmadığı, ölüm olayından önceki tarihlerde sigortalının bünyesini zorlayacak bir çalışma yaptırılıp yaptırılmadığı, olay günü sigortalıyı işyerinde rutin dışında bir gerginlik ve stres içine sokacak bir olayın cereyan edip etmediği ayrıntılı şekilde araştırılarak işyeri koşulları ve sigortalının bünyesel faktörleri değerlendirilerek, işyeri hekimliği, işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında uzman olan aralarında kardiyoloğun da bulunduğu bilirkişi heyetinden kusur raporu almak, kusur oranları ve diğer açılardan ilk hükmün davalı lehine bozulduğu da göz önünde bulundurularak hükme esas alınacak kusur oranları doğrultusunda 24/06/2016 tarihli hesap raporunda belirtilen doneler ile tarihler esas alınarak (özellikle işlemiş dönemin ileri çekilmemesi, asgari ücret artışlarının yansıtılmaması) zararın belirlenmesi suretiyle kazanılmış haklar da dikkate alınarak maddi ve manevi tazminat tutarları bakımından karar vermektedir.

DAVA: Dava, iş kazası sonucu vefat eden sigortalının yakınlarının maddi ve manevi zararlarının giderilmesi istemine ilişkindir.

Mahkemece, (kapatılan) 21. Hukuk Dairesinin bozma kararına uyularak ilâmında belirtildiği şekilde davanın kabulüne karar verilmiştir.

Hükmün, davacılar ve davalı avukatları tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Şevin Kaya Bostan tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kağıtlar okundu. Temyiz konusu hükme ilişkin dava, 01.10.2011 tarihinde yürürlüğe giren 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun geçici 3. maddesi delaletiyle 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 438. maddesinde sayılı ve sınırlı olarak gösterilen hâllerden hiçbirine uymadığından, temyiz incelemesinin duruşmalı olarak yapılmasına ilişkin isteğin reddine karar verildikten sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tesbit edildi.

Mahkemece, (kapatılan) 21. Hukuk Dairesi'nin 01/10/2019 Tarih 2019/3152 Esas 2019/5631 Karar sayılı bozma ilâmına uyulmasına karar verilerek

yapılan yargılama sonucunda maddi tazminat talepleri yönünden; 48.216,48-TL maddi tazminatın kaza tarihi olan 19/02/2014 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacılarından Gülşen Gümüştaş'a verilmesine, 24.287,43-TL maddi tazminatın kaza tarihi olan 19/02/2014 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacılarından Umut Erdoğan'a verilmesine, 24.212,52-TL maddi tazminatın kaza tarihi olan 19/02/2014 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacılarından Ümit Erdoğan'a verilmesine, manevi tazminat talepleri yönünden davacı Gülşen Gümüştaş yararına takdiren 50.000,00-TL, davacı Umut Erdoğan yararına takdiren 40.000,00-TL, davacı Ümit Erdoğan yararına takdiren 40.000,00-TL olmak üzere toplam 130.000,00-TL manevi tazminatın kaza tarihi olan 19/02/2014 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalıdan alınarak davacılara verilmesine karar verilmiştir.

1-Dosyanın incelenmesinden murisin kalp krizi nedeniyle vefat ettiği, olayın Kurum tarafından iş kazası olarak tespit edildiği, aralarında hekim bulunmayan heyetlerden kusur raporu alındığı, bu raporlarda kalp krizinin meydana gelişinde % 30 davalı kusurunun, % 70 oranında kaçınılmazlığın etkili olduğu konusunda görüş bildirildiği ve bozulan kararda bu oranların hükme esas alındığı, davalı temyizi üzerine hükme esas alınan bilirkişi kusur raporunda kalp krizi neticesinde ölüm sonucunun ortaya çıkmasında % 100 oranında davalının kusurlu olduğu, bu kez davacı ve davalı temyizi üzerine mahkemece alınan son bilirkişi raporunda ise kalp krizinin meydana gelişinde % 20 davalı kusurunun, % 80 oranında kaçınılmazlığın etkili olduğu yönünde görüş bildirildiği ve mahkemece bu raporun hükme esas alınarak karar verildiği ancak Dairenin bozma ilamına uygun şekilde bilirkişi raporu düzenlenmediği ve hüküm tesis edilmediği anlaşılmıştır.

Kaçınılmazlık; hukuksal ve teknik anlamda; fennen önlenmesi mümkün bulunmayan başka bir anlatımla, işverence mevzuatın öngördüğü tüm önlemlerin alınmış olduğu koşullarda dahi önlenmesi mümkün bulunmayan durum ve sonuçları ifade eder. Olayın önlenemezliği hususunu açmak gerekirse; buradaki önlenemezlik olayla ilgili değildir. Önlenemezlik unsuru, tamamen davranış normu ve borca aykırılıkla ilgili olup alınabilececek tüm tedbirler alınmış olursa dahi bir davranış normunun veya sözleşmeden doğan bir borcun ihlalinin ifadesidir. Yani olay önlenemez olmasına rağmen bir davranış kuralına ya da sözleşmeden doğan borca aykırılık önlenabiliyorsa artık kaçınılmazlıktan söz etme imkanı yoktur.

Somut olayda, yukarıda belirtilen hususlar dikkate alındığında, her ne kadar hükme esas alınan bilirkişi kusur raporunda kalp krizi neticesinde ölüm sonucunun ortaya çıkmasında % 80 oranında kaçınılmazlığın etkili olduğu yönünde görüş bildirilmiş ise de bu görüşe katılmak mümkün olmayıp, mahkemece yapılacak iş; işverenin sigortalının işe girişte ve devamında periyodik sağlık muayenelerini yaptırıp yaptırmadığı, bu muayenelerde kalp rahatsızlığı ile ilgili bir bulguya rastlanıp rastlanmadığı, ölüm olayından önceki tarihlerde sigortalının bünyesini

zorlayacak bir çalışma yaptırılıp yaptırılmadığı, olay günü sigortalıyı işyerinde rutin dışında bir gerginlik ve stres içine sokacak bir olayın cereyan edip etmediği ayrıntılı şekilde araştırılarak işyeri koşulları ve sigortalının bünyesel faktörleri değerlendirilerek, işyeri hekimliği, işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında uzman olan aralarında kardioloğun da bulunduğu bilirkişi heyetinden kusur raporu almak, kusur oranları ve diğer açılardan ilk hükmün davalı lehine bozulduğu da göz önünde bulundurularak hükme esas alınacak kusur oranları doğrultusunda 24/06/2016 tarihli hesap raporunda belirtilen doneler ile tarihler esas alınarak (özellikle işlemiş dönemin ileri çekilmemesi, asgari ücret artışlarının yansıtılmaması) zararın belirlenmesi suretiyle kazanılmış haklar da dikkate alınarak maddi ve manevi tazminat tutarları bakımından karar vermektir.

2- Öte yandan, 6100 sayılı HMK'nun 373/2 maddesi; "Bölge adliye mahkemesinin düzelterek veya yeniden esas hakkında verdiği karar Yargıtayca tamamen veya kısmen bozulduğu takdirde dosya, kararı veren bölge adliye mahkemesi veya uygun görülen diğer bir bölge adliye mahkemesine gönderilir." şeklinde düzenlenmiştir.

Eldeki davada; İlk Derece Mahkemesince verilen 01/11/2016 tarih, 2015/278 E. - 2016/641 K. sayılı ilamın istinaf incelemesi sonucunda Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesi'nin 03/01/2017 tarih, 2016/240 E. - 2017/20 K. sayılı ilamı ile Hukuk Muhakemeleri Kanununun 353/1-b-2 maddesi gereğince davalı vekilinin istinaf isteminin kısmen kabulü ile ilk derece mahkemesi kararının nispi karar ve ilam harcı yönünden kaldırılmasına karar verildiği, işbu ilamın temyiz incelemesi sonucunda ise kapatılan 21. Hukuk Dairesi'nin 23/05/2017 tarih, 2017/1388 E. - 2017/4357 K. sayılı ilamı ile bozulduğu ancak dosyanın bahse konu ilamı kaldırarak hüküm tesis eden Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesi'ne gönderilmesi gerekirken sehven İlk Derece Mahkemesine gönderildiği ve yargılamanın İlk Derece Mahkemesince devam ettirildiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında; 6100 sayılı HMK'nun 373/2 maddesi gereğince dosyanın Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesi'ne gönderilmesi gerekmiştir.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgular nazara alınmaksızın yazılı şekilde karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, taraf vekillerinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle, taraf vekillerinin temyiz itirazlarının sair yönleri incelenmeksizin, BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde taraflara iadesine, dosyanın Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 9. Hukuk Dairesi'ne gönderilmesine, 09/03/2021 gününde oybirliğiyle karar verildi.